Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de gemeente. Deze zijn onder andere risicobeheer (met name rente- en kredietrisico), financierings- c.q. beleggingspositie en het kasbeheer.
De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). In deze wet staan vooral transparantie en risicobeheersing centraal. De transparantie komt daarbij tot uitdrukking in voorschriften voor een verplicht Financieringsstatuut alsmede een financieringsparagraaf in de begroting en jaarrekening.

Algemene ontwikkeling; rentevisie

Op 21 juli jl. verhoogde de Europese Centrale Bank (ECB) de rente met 0,50%-punt. Dit was de eerste verhoging van de rente sinds september 2011. Op 8 september jl. volgde een tweede renteverhoging, dit keer van 0,75%-punt. Deze renteverhogingen maken een einde aan de ongebruikelijke en acht jaar lange periode van negatieve rente. De ECB hoopt met deze (en eventuele toekomstige) renteverhoging(en) dat daarmee de torenhoge inflatie op termijn wordt afgezwakt. Die tweede rentestap van 0,75 procentpunt was de grootste renteverhoging ooit in de ruim 20 jaar oude geschiedenis van de euro. Een renteverhoging van 0,50%-punt kwam eerder alleen voor tijdens de financiële crisis in 2008-2009 en tijdens de dotcomcrisis in 2001. Allerlei soorten rentes zijn direct en indirect afhankelijk van de beleidsrente van de ECB. Denk aan de hypotheekrente, de krediet- en leenrente, studieleningen, de obligatierente en natuurlijk de spaarrente. De verwachting is dat al die rentetarieven de komende tijd verder gaan oplopen. Zolang de inflatie hoog blijft, zal de ECB naar verwachting de rente de komende tijd stapsgewijs blijven verhogen.

Schatkistbankieren

Bij wet van 11 december 2013 tot wijziging van de Wet financiering decentrale overheden zijn decentrale overheden verplicht hun overtollige liquide middelen aan te houden in 's Rijks schatkist (verplicht schatkistbankieren). Schatkistbankieren houdt in dat decentrale overheden al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat geld en vermogen niet langer bij bijvoorbeeld banken buiten de schatkist mogen worden aangehouden. Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden gezamenlijk). Een ander belangrijk gevolg van deelname aan schatkistbankieren is een verdere vermindering van de beleggingsrisico's waaraan decentrale overheden worden blootgesteld.

Afgezien van de mogelijkheid om aan elkaar leningen te verstrekken, zijn decentrale overheden verplicht alle middelen die ze niet direct nodig hebben voor hun publieke taak in de schatkist aan te houden. Wel is sprake van een bepaalde drempel. De hoogte van de drempel is afhankelijk van de financiële omvang van een decentrale overheid. De drempel is vastgesteld op 2%% van het jaarlijkse begrotingstotaal, met een minimum van € 1.000.000,-. Dit betekent voor de gemeente Steenbergen dat € 1.410.850 (2%% van € 70.542.493) buiten de schatkist mag worden gehouden. Het saldo op de rekening bij de schatkist per 26 september 2022 bedraagt € 12.749.600.